

Nieuwbouw sociale woningen aan de Narcislaan (foto Pieter Musterd)

LEEFBAARHEID EN DE KWALITEIT VAN DE OPENBARE RUIMTE

Net als in andere grote steden in Nederland groeit ook in Den Haag de bevolking. Daarom moeten er veel woningen gebouwd worden binnen de bestaande stad. Die verdichting schept kansen, want voorzieningen als het openbaar vervoer worden dan goed gebruikt. Het is echter zaak om de stadsontwikkeling en de woningbouw doelbewust te sturen en slim vorm te geven. Als er bijvoorbeeld onbeperkt auto's en fietsen bijkomen, als groen en water voor woningbouw moeten wijken of als er vooral hoge woontorens komen met te dure woningen, dan bestaat het risico dat de grote stad op den duur onaantrekkelijk wordt.

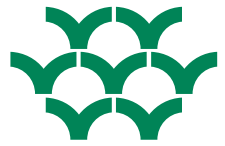
Leefbaarheidstoets

Gelukkig is er een instrument om de gevolgen van de verdichting voor de leefbaarheid van wijken in kaart te brengen. Het wijkberaad Bezuidenhout heeft het initiatief genomen om een leefbaarheidstoets te laten ontwikkelen, waarmee ook de gevolgen van verdichting in kaart gebracht kunnen worden. De Vrienden van Den Haag vinden dit een

goed instrument, zeker als daarin ook ruim aandacht aan groen, water, monumenten en beschermde stadsgezichten besteed wordt. Aanvankelijk heeft de gemeente dit initiatief omarmd, maar toen was het een tijd stil. Nu lijkt het erop dat zij deze toets, de leefbaarheidseffectrapportage (LER), klein wil houden en alleen in wil zetten in gebieden waar veel gaande is, zoals de Binckhorst. In het overleg met gemeenteraadsleden dringen wij aan op het stelselmatig toepassen van een stevige leefbaarheidstoets bij alle verdichtingsplannen. De toets moet ertoe leiden dat zulke plannen bijgesteld of zelfs geschrapt worden als er te veel negatieve gevolgen voor de leefbaarheid van een wijk optreden.

Plek voor iedereen

Een gemengde stad met een menselijke maat, ook dat hoort bij leefbaarheid. De stad heeft behoefte aan woningen voor Haagse permanente bewoners, vooral in de middengroepen. De gemeente werkt met marktinitiatieven die op dit moment vooral dure hoogbouwoningen opleveren. Natuurlijk

kunnen er expats die in Amsterdam werken komen wonen in de woontorens naast Hollands Spoor, maar dat is geen goede bestemming van schaarse Haagse bouwgrond. Als middengroepen noodgedwongen Den Haag verlaten, verdwijnt de brug tussen meer en minder welgestelden en valt de stad uiteen. De gevolgen daarvan zullen snel zichtbaar worden in het stadsbeeld: de kwaliteit van de openbare ruimte raakt ongelijk verdeeld. De stad raakt uit balans en verliest haar aantrekkingskracht. De oplossing zit in gemengde wijken zonder al te grote verschillen in leefbaarheid.

Rust aan zee en strand (foto Pieter Musterd)

Openbare ruimte, horeca en toerisme

Met de toename van het aantal bewoners van de stad neemt het belang van de kwaliteit van de openbare ruimte toe. Er maken meer mensen gebruik van die ruimte, dus is er meer slijtage en moet er meer geld besteed worden aan onderhoud en herstel. Ook de omvang van het openbare deel is van belang. Terrassen verlevendigen de stad, maar als een ondernemer een stuk openbare ruimte exclusief mag

gebruiken, levert dat ook beperkingen op voor bezoekers. Waar een terras staat, kunnen mensen niet vrij bewegen. De kwaliteit van grote delen van het Haagse strand is rust en ruimte. Dat legt beperkingen op aan het bouwen van strandhuisjes en toeristische attracties. Bij het stimuleren van de Haagse economie en de horeca en bij het verlenen van terras- en nachtvergunningen zal de gemeente steeds

Park Hoog Oostduin, exclusieve appartementen in voormalig Shell kantoor (foto Roel Wijnants)

Strand en duinen bedreigd op Kijkduin (foto Pieter Musterd)

goed moeten letten op de belangen van de lokale bevolking. Bewust beleid is ook nodig wat betreft het toerisme. Het is verheugend dat Den Haag veel bezoek van buiten krijgt, maar er zijn grenzen, zeker voor Airbnb. Voor de Vrienden van Den Haag geldt: de stad moet een aantrekkelijke woonstad blijven, ook in het centrum en aan de kust. Onze stad mag geen pretpark worden.

Verkeer

De leefbaarheid en de kwaliteit van de openbare ruimte zijn sterk afhankelijk van de verkeersafwikkeling. Uitbreiding en verbetering van het openbaar vervoer en goede voorzieningen voor de fietsers zijn essentieel. Als er meer mensen in de stad komen wonen, betekent dit meer auto's in de stad. De auto legt, zowel rijdend als geparkeerd, nu al een te groot beslag op de openbare ruimte. Dit leidt ertoe dat de luchtkwaliteit onvoldoende is. Daarom moeten er meer transferia aan de buitengrenzen van de stad komen waar de automobilist over kan stappen op het openbaar vervoer.

Conclusie

Voor al deze zorgen ligt geen pasklare oplossing op de plank. Ieder gebied vraagt om maatwerk. Het begint met weten en begrijpen hoe nieuwe ontwikkelingen effect hebben op de leefomgeving ter plekke. De gemeente moet daarop sturen opdat de Haagse kwaliteiten niet verloren gaan. Toepassing van de LER kan daartoe een probaat middel zijn. Niet alleen vanwege een effectieve regie, maar ook vanwege de directe inbreng van bewonersbelangen.

Werkgroep Stadsbeeld en Stadsgroen
Jacob Bijl, tekst

Drs Anne Marie Boorsma, cursussen kunstgeschiedenis en lezingen

www.annemarieboorsma.nl
070 - 3822130

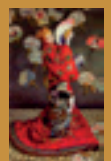
September - december 2019 Cursus HAAGSE KUNST 1800 -1920 (12 lessen)
(Cornelis Kruseman, Antoon Molkenboer, Floris Arntzenius, Vincent van Gogh)

Januari - april 2020 Cursus HAAGSE KUNST 1920 - 2010 (12 lessen)
(Paul Citroen, Chris de Moor, Sierk Schröder, Herman Berserik, Co Westerik, Nol Kroes)

Juni - juli 2020 Cursus LEIDSE KUNST 1890 - 1990 (5 lessen)
(H.P. Bremmer, Menso Kamerlingh Onnes, Floris Verster, Theo van Doesburg, Jan Wolkers, Justus Donker)

September 2019 - juli 2020 Diverse lezingen
(Claude Monet, Nikki de Saint Phalle, mythologie en kunstenaarskolonies)

Locaties: Theater Branoul, Den Haag Wijkcentrum de Groene Loper en Amco theater, Voorburg

Zie de bijgesloten brochure voor verdere details